

Handläggare
Susanna Juvas
Telefon: 08-508 03 000

Till
Spånga- Tensta Stadsdelsnämnd

Svar på remiss om Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm - Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till Stadsledningskontoret, samt
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att justera ärendet omedelbart.

Abdi-Nur Isse
Avdelningschef

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av stadsledningskontoret fått remiss om Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm - Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete (Dnr: 159-1936/2016). Delrapporterna har till syfte att analysera skillnader i livsvillkor samt föreslå åtgärder för hur Stockholms stad kan minska skillnaderna och främja en socialt hållbar riktning. Kommissionens föreslagna åtgärder föreslås integreras i ordinarie budgetprocess samt förstärkt finansiering genom stadens sociala investeringsfond.

Förvaltningen anser att delrapporterna ger en korrekt bild över nuläge och utveckling i Spånga-Tensta stadsdelsområde och ser i huvudsak positivt på Kommissionens föreslagna åtgärder.

Stockholm stad behöver arbeta tillsammans med långsiktiga mål, integrerat med budgetprocessen, för att utjämna skillnader inom staden. Detta är särskilt viktigt för ytterstadsdelar som Spånga-Tensta stadsdelsområde.

[Nivå 1]
[Nivå 2]

[Besöksadress]
[Postadress]
[Postnr] [Ort]
Telefon [Telefon]
Växel [Växel]
Fax [Fax]
e-postadress
[hemsida]

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av stadsledningskontoret fått remiss om Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm - Lägesrapport av hållbarhetskommissionens arbete, diarienummer 159-1936/2016.

Ärendet

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm har tagit fram fyra delrapporter. Delrapporterna har till syfte att analysera skillnader i livsvillkor samt föreslå åtgärder för hur Stockholms stad kan minska skillnaderna och främja en socialt hållbar riktning. De av kommissionen föreslagna åtgärderna föreslås ska integreras i ordinarie budgetprocess samt förstärkt finansiering genom stadens sociala investeringsfond.

Stadsdelsnämnden ombeds i remissen från Stadsledningskontoret (SLK) lämna:

- synpunkter på hela delrapporten Dold potential – hinder och möjligheter för unga stockholmars etablering på arbetsmarknaden samt redovisning av förutsättningarna för att genomföra åtgärderna A2.3.1, A2.3.2 och A2.3.3 i rapporten,
- synpunkter på hela delrapporten Staden där vi möts – Arkitektur och kultur i det offentliga rummet och
- synpunkter på hela delrapporten Medborgare med mandat – Dialog och delaktighet i Stockholm stad.

Stadsdelsnämnden ombeds inte lämna synpunkter på delrapporten Den lärande skolan – Delrapport från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm.

Nedan redogörs i korthet för innehållet i de rapporter och de åtgärder som Stadsdelsnämnden ombeds lämna synpunkter på.

Dold potential – hinder och möjligheter för unga stockholmars etablering på arbetsmarknaden

Rapporten Dold potential – hinder och möjligheter för unga stockholmars etablering på arbetsmarknaden, visar att unga generellt inte har några svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetsmarknaden ställer idag höga krav på de sökande och efterfrågar välutbildade, flexibla personer med kognitiv och socialförmåga. Detta gör att det råder skillnader i ungas möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Rapporten visar på svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden för främst grupperna; unga med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, unga utrikesfödda samt unga utan fullständiga

gymnasiebetyg. Rapporten har fokuserat på unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Det finns enligt rapporten en stor variation av andelen UVAS inom Stockholms stad, där andelen UVAS är hög i ytterstadsdelar såsom exempelvis Rinkeby och Tensta. Idag har både kommunen och staten ansvar för arbetsmarknads- och utbildningsinsatser för unga i åldern 16-29 år. Kommissionen ser att behov av att ytterligare rikta och anpassa åtgärder för dessa unga genom bland annat riktade arbetsmarknadsutbildningar och nya utbildningsalternativ. Kommissionen föreslår även nedanstående åtgärder för att använda Stockholms stads verksamheter för att främja ett inkluderande arbetsliv.

- Rikta sociala klausuler i upphandling till särskilt prioriterade grupper (A2.3.1),
- Utveckla stadens arbete med arbetsdifferentiering (A2.3.2), samt
- Främja kompetensbaserad rekrytering och motverka diskriminering vid rekrytering inom Stockholm stad (2.3.3).

Staden där vi möts – Arkitektur och kultur i det offentliga rummet

Rapporten Staden där vi möts – arkitektur och kultur i det offentliga rummet visar behovet av att ta hand om och utveckla Stockholms offentliga stadsrum för att skapa en sammanhållen stad.

Kommissionen påtalar brister i skötsel och utveckling av stadsrum. Kommissionen menar att det finns stadsrum, mellan exempelvis villaområden och områden med flerfamiljshus, som skapar avstånd eller mellanrum snarare än att binda områdena samman. I de socioekonomiskt svagare områdena där det råder trångboddhet och där många barn och unga bor blir de gemensamma stadsrummen särskilt viktiga. Kommissionen ser behov av att stärka det sociala investeringsperspektivet i stadsutvecklingen och i kulturlivsfrågorna. Arkitekturens och kulturens betydelse beskrivs särskilt i rapporten som att det kan bidra till att skapa möten, sammanhållning och trygghet. I rapporten förslås åtgärder såsom styrd investering till platser med låg exploateringspotential, en-procentsregeln, användning av tillfällig kultur samt fler ateljéer och mötesplatser.

Medborgare med mandat – Dialog och delaktighet i Stockholms stad

Delrapporten Medborgare med mandat – dialog och delaktighet i Stockholm stad visar att inflytandet är ojämnt i staden och sätter fokus på att hur ett jämlikt deltagande kan främjas i Stockholms

Stad. Det råder stora skillnader i valdeltagandet mellan olika valdistrikt i Stockholm. I socioekonomiskt starka områden deltar människor i större utsträckning i allmänna val, politiska partier och i civil samhället vilket medför större inflytande över politiken. Rapporten visar även att vissa resurssvaga grupper såsom personer med utländsk bakgrund, lågutbildade och personer med funktionsnedsättning är underrepresenterade i valdeltagande och i beslutsprocesser.

Kommissionen föreslår att Stockholms stad ska utveckla förutsättningarna för medborgarna att delta i beslutsprocesser genom bland annat fler medborgarbudgetar och fler medskapande dialoger. Kommissionen vill även säkerställa jämlika deltagandeprocesser genom att exempelvis tillämpa målgruppsanalys och rekryteringsmetoder inför medborgardialoger samt genom uppsökande funktioner som medborgarvärdar. Vidare föreslås att resultat av medborgardialoger ska spridas och synliggöras för medborgarna genom en digital dialogportal.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för analys och kvalitet i samråd med avdelningarna individ och familj samt stadsdelsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att delrapporterna ger en korrekt bild över nuläge och utveckling i Spånga- Tensta stadsdelsområde och ser i huvudsak positivt på Kommissionens föreslagna åtgärder. Stockholm stad behöver arbeta tillsammans med långsiktiga mål, integrerat med budgetprocessen, för att utjämna skillnader inom staden. Detta är särskilt viktigt för ytterstadsdelar som Spånga-Tensta stadsdelsområde. Nedan redogörs för förvaltningens synpunkter på respektive delrapport.

Dold potential – Hinder

Förvaltningen ser positivt på förslaget om riktade och anpassade insatser till unga med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, unga utrikesfödda samt unga utan fullständiga gymnasiebetyg. I Spånga- Tensta stadsdelsområde finns en hög andel UVAS. I Spånga- Tensta stadsdelsförvaltnings Lokala utvecklingsprogram (LUP) har långsiktiga mål för unga i stadsdelsområdet upprättats. Däribland att utveckla arbetssätt för att hitta och motivera unga, som inte är inskrivna i någon aktivitet, mot sysselsättning samt öka andelen som söker stöd hos

arbetsförmedlingen och jobbtorg. Förvaltningen samverkar aktivt med Jobbtorg inom det kommunala aktivitetsansvaret. Utbildning är avgörande för barns och ungdomars framtid. Förvaltningen anser att staden ska prioritera främjande insatser för att tidigt fånga upp ungdomar som uteblir från eller inte fullgör högstadie- och/eller gymnasieutbildning.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har under det senaste året haft ett högt mottagande av ensamkommande flyktingbarn. Vid verksamhetsberättelsen hade stadsdelen 206 ensamkommande ungdomar aktuella på enheten för barn och ungdom. Förvaltningen arbetar aktivt med introduktion och integration av de ensamkommande barnen för att därigenom minska svårigheter för dessa barn och ungdomar att efter avslutad skolgång komma in på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden. Fungerande skolgång är ett fokus för samtliga av förvaltningens verksamheter som arbetar med barn och ungdomar.

Redovisning av förutsättningarna för att genomföra åtgärderna A2.3.1, A2.3.2 och A2.3.3 i rapporten Dold potential

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningen använder idag sociala klausuler vid upphandling och anser att det finns möjlighet att rikta social upphandling så att det gynnar de aktuella målgrupper (A2.3.1). Vad gäller användning av Jobbtorgs målgruppskompetens finns erfarenhet av detta genom samverkan vid de så kallade Stockholmsjobben.

Angående möjlighet till arbetsdifferentiering (A2.3.2) anser förvaltningen att det noga bör utredas för vilka yrkesområden och målgrupper som arbetsdifferentiering skulle vara lämpligt. Möjligheterna kan vara begränsade då flera tjänster inom exempelvis myndighetsutövning och förskola kräver specifik utbildningsbakgrund eller legitimation.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning tillämpar kompetensbaserad rekrytering vid samtliga rekryteringar. Förvaltningen utbildar kontinuerligt nya chefer inom kompetensbaserad rekrytering. Under 2017 kommer en person anställas som rekryteringsstöd, vilken kommer att tillämpa kompetensbaserad rekrytering, för att rekrytera till myndighetsutövning inom framförallt avdelningarna äldre- och funktionsnedsättning samt individ och familj.

Staden där vi möts – arkitektur och kultur i det offentliga rummet

Inom Spånga-Tensta stadsdelsområde finns det stora skillnader i de olika socioekonomiska områdena. I Spånga-Tenstas LUP har områden i särskilt behov av åtgärder för ökad trivsel och trygghet identifierats. Dessa områden är Tensta med fokus på centrum och den nära omgivningen, Hjulsta torg, Centrala Bromsten och Spånga stationsområde. Föreslagna åtgärder skulle potentiellt kunna skapa möjlighet till trivsammare och tryggare stadsrum. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning prioriterar idag parklekar, spontan idrottsplatser och stadsodling för att stadsrummen ska vara ett ställe att uppehålla sig i och skapa mötesplatser. Det finns behov av att renovera och utveckla befintliga stadsrum. Kulturella och sociala inslag som marknader och evenemang i de offentliga stadsrummen som skapar sammanhållning, trivsel och möten.

Förvaltningen ser en farhåga i att stadsrummen i ytterstadsdelarna används till förtätning av bostäder snarare än att skapa trivsel och samhörighet. Ökad exploateringsgrad kan leda till för hög inskränkning på naturområden som Järvafältet. Förvaltningen anser även att det finns värde i att bevara befintlig tidstypisk arkitektur i de respektive rummen samt av variation av olika boendeformer. Förvaltningen efterfrågar en noga utredning innan stadsrum används för att exploatering eller för att binda samman områden då detta kan bidra till en negativ förflyttning av problematik.

Andra faktorer som kan komma att påverka stadsdelsområdets stadsrum är planerad förbifart och utbyggnad av järnväg och tunnelbana.

Medborgare med mandat – Dialog och delaktighet i Stockholms stad

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning arbetar aktivt med medborgardialoger och kommer under 2017 genomföra en medborgarbudget. Förvaltningen har under 2016 anställt medborgarvärdar i syfte att arbeta uppsökande med att bland annat informera medborgarna om demokratifrågor. Föreslagna åtgärder går i linje med de åtgärder som förvaltningen påbörjat. Förvaltningen anser att användning av målgruppsanalys och rekryteringsmetoder samt en digital dialogportal kan förbättra medborgardialogerna samt stärka medborgarnas inflytande över beslutsprocesserna.

Bilagor

1. Remiss om Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm –
Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete